

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 861. An ejecti reduci aut recipi possint sine nova possessione, & restitui in pristina officia & gradus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

religio jus habeat eos revocandi, & cogendi ad reditum, etiam vice versa ejecti post sufficientem correctionem regulariter quoque jus habeant cogendi religionem ad se recipiendum, ne dispar utriusque contrahentis conditio existat, quam tamen rationem satis plausibiliter retorquent adversarii, ostendendo disparitatem inter religionem, & ejectum desumptam ex delicto alterius, exemplo matrimonii, dum post sententiam divortii innocens potest cogere nocentem adulterum ad redeundum; non tamen nocens innocentem ad se recipiendum.

2. Resp. Secundò: querere & requirere quoque sollicitè fugitivos, & ejectos suos (quo nomine hic veniunt etiam apostatae, ut Sylv. v. *apostasia*. q. 6. Pirh. h. t. n. 190.) annuatim tenentur (subintellectà hic iterum limitatione: quantum fieri potest sine scandalis) abbates & priores (per quos intelliguntur non tantum praesides capitulorum generalium, vel qui toti ordini, vel provinciae praesunt, sed etiam praesides locales, & immediati locorum, ut Pirh. l. c.) ita ut haec jura inquirendi, & reducendi eos, primò & principaliter spectent ad Praelatos regulares; non autem ad Episcopos, seu Ordinarios, nisi illi horum auxilium imploraverint, vel fugitivi in eorum dæcessi cum scandalo deliquerint; vel Praelati regulares in iis reducendis fuerint negligentes. Mirand. in *man. pral.* tom. 1. q. 51. a. 3. Laym. l. 4. tr. 5. c. 13. n. 7. Pirh. l. c. uti haec de requirendis fugitivis per dictos Praelatos habentur in *c. fin. h. s.* cujus constitutionem, quamvis intelligendam esse de injustè ejectis (puta ex defectu potestatis in ejiciendo, vel causa, vel ordinis iudicij non servati) utpote quos solos restitui jus naturale dicitur, tenent Nav. de *regul. comment.* 2. n. 36. & tit. *ead. conf.* 51. in *fine*. Rodriq. *regul.* q. 9. tom. 3. q. 30. n. 71. Azor. p. 1. l. 12. c. 16. q. 2. in *fin.* Less. l. c. n. 110. & alii apud Barbof. l. c. rectius tamen docere videntur intelligendum de justè ejectis per sententiam definitivam ritè latam. Abb. in *cit. c. fin. n. 2.* Barbof. *ibid.* n. 3. Fagn. n. 17. Sanch. cit. n. 9. n. 17. quos citat, & sequitur Pirh. h. t. n. 192. tum quia, si de injustè ejectis hic ageretur, non praeciperetur Praelatis, ut annuatim illos requirant, sed ut statim id faciant; cum injustè spoliatus sit illico restituendus, tum quia *cit.* c. dicitur, rejectos, si recipi non possunt in suis monasteriis, concludendos esse in arctis ergastulis, & cameris, vel in aliis monasteriis ad agendam poenitentiam, quæ convenire non possunt injustè ejectis, cum hi potius benignè recipiendi, & tractandi in compensationem injuriæ illis illatae. Ita Pirh. tum denique, quia elicitur ponendos in locis competentibus apud monasteria, si id sine scandalo fieri possit, dum nimirum ejecti talia totque scelera commiserunt, ut reliqui monachi manere nolint in monasterio, si illi revertantur, ut Hostiens. in *cit. c. fin. v. gravi scandalo.* quæ iterum accommodari non possunt injustè ejectis. Nihilominus dictæ constitutioni derogatum esse (ut ei derogari potuit; quia est juris humani) per consuetudinem contrariam, quæ constat, non solere fieri annuatim illam requisitionem, adeoque in hoc, quod ad fugitivos servanda esse statuta religionum, & jus naturale tenent Sanch. l. c. n. 18. Azor. l. c. c. 17. q. 1. Laym. *cit.* c. 13. n. 7. quos sequitur Pirh. n. 193. (quamvis idem in fine testetur constitutionem illam ab Urb. VIII. & S. Cong. concil. die 21. Sept. 1624. innovatam, & insuper declaratum illam in iis quoque locum habere, & servandam qui definitivè justè servato juris ordine, expulsi fuerunt, modò saltem literis ordinariis testimonialibus constet emendatos

esse, aut evidentem spem emendationis adesse) contra Fagn. l. c. cui inhaeret Reiffenst. n. 259. docentem hanc consuetudinem esse corruptelam, utpote contra jus divinum, dum, quivis pastor jure divino teneatur oves pascere, & errantes reducere. non tamen necesse esse, nec sufficienter annuatim fieri illam requisitionem, sed toties, quoties opus est eam fieri, adestque occasio, & spes inveniendi reducendique, salvis Ordinis constitutionibus, ita Suar. l. c. tr. 8. l. 3. c. 2. n. 17. Tamb. de *jure*. Abb. tom. 3. d. 8. q. 3. n. 5. Pirh. Reiffenst. *LL. cit.*

Quest. 861. Num fugitivus & apostata ubicunque inventi à Praelatis suis regularibus capi, & incarcerari possint?

1. Resp. Affirmativè cum Nav. *comment.* 3. de *regul.* n. 50. Pirh. h. t. n. 190. Wiestn. n. 149. ex ea ratione, quod quicumque possessor alicujus rei, si ea ab illo auferatur, potest illam propria autoritate recuperare; cum jus habeat ei insistendi, prout Bald. in *L. Si quis. §. differentia. ff. de acquir. poss.* n. 4. religiosus autem ratione voti obedientiae est totus religionis, & personaliter obstrictus Praelato regulari: & tales perpetuò personaliter obstricti alteri, si fugiant, capi, & ad obedientiam reduci possunt propria autoritate. Pirh. & Wiestn. *LL. cit.* cum Baldo. argumento etiam desumpto à servo fugitivo, quem, quia possidet dominus, ubicunque eum inveniatur, capere & reducere potest propria autoritate, per *L. 1. §. per servum. ff. de acquir. poss.* His non obstante, quod rei fugitivi extra territorium proprium persecutione, & apprehensione violetur territorium, & jurisdictio aliena, Arg. *L. fin. ff. de jurisd.* ita ut captum ante omnia relaxate, & pristinae libertati, quam habebat in alieno territorio, necesse sit restitui, ut Farin. *pr. crim.* q. 7. a. 40. Gail. *L. 1. de pace publ. c. 16. n. 27.* eò quod Magistratus extra provinciam, & territorium suum privato habeatur *L. praes. ff. de off. praesid.* In hoc enim est disparitas, quod captio servi, & religiosi fugitivi non fiat vi jurisdictionis, ut captio rei, sed vi dominij per modum vindicationis, & necessariae defensionis, Avita. de *conf.* p. 2. c. 3. disc. 2. d. 4. Tamb. de *jur. abb.* tom. 3. d. 8. q. 3. n. 2. ubi etiam de variis concessionibus diversis religionibus desuper factis à Pontificibus, & nominatim à Pio V. ceterati Jesu, uti etiam refertur in *comp. privil.* ejusdem societatis *V. apostata* §. 8.

Quest. 862. An ejecti reduces recipi possint sine nova professione, & restitui in pristina officia & gradus.

1. Resp. Ad primum: illos non indigere novâ professione, cum à ptiore non fuerint absoluti, sed solum antiquæ obligationes ex ea ortæ ad tempus expulsionis, quod ad exercitium sint suspensæ, sicut contingit in casu divortii, dum, cum nocens revertitur, & reconciliatur, non renovatur vinculum matrimonij, utpote quod per divortium sublatum non fuit, sed redit usus per illud suspensus; Nav. *comment.* 2. de *regul.* a. n. 34. Less. l. c. n. 112. Sanch. *L. 6. mor. c. 9. n. 33.* Castrop. l. c. p. 21. n. 2. Wiestn. h. t. n. 158.

2. Resp. Ad secundum: ejectos justè reduces eo ipso non videri restituendos in gradum pristinum, puta antiquitatis professionis quod ad sedem, locum, suffragia, cæteras prerogativas, quas antè
K k k k 3
ejecti

ejectionem habuerunt, ita tenet eum Suar. *l. c. tr. 8. c. 5. n. 17.* Castrop. *l. c. n. 7.* contra Sanch. *l. c. n. 33.* cui inhaeret Pirh. *n. 204.* eò quòd, qui expellitur à religione, expellatur eò ipso ab omni gradu honoris religiosi, sitque hujusmodi gradus non ita professioni annexus, quin in poenam delicti saepe professus eo privetur, & maximè ejectus eo privandus sit, tum in ejus humilitatem; tum in aliorum exemplum. quamvis contingere possit (ut Castrop. loco limitationis addit) talia edere poenitentiae signa ejectum, ut meritò ad honoris gradum amissum restitui possit, praesertim, si spectetur alios ejectos inde ad poenitentiam, & reditum movendos.

Quaest. 863. Utrum expulsus, dum non recipitur à suo ordine, possit aut teneatur ingredi aliam religionem?

1. **R**esp. Primo: ejectus, qui post emendationem sui, & postquam, quantum ex parte sua est, fecit, ut reciperetur, receptionem ad ordinem, à quo ejectus est, obtinere non potuit, aliam religionem ingredi non tenetur, sed potest securè in saeculo manere. Nav. *comment. 2. de regul. n. 36.* Azor. *p. 1. inst. mor. l. 12. c. 16. q. 7.* Rodriq. *qq. regul. tom. 1. q. 30. a. 20.* Less. *l. c. n. 111.* Sanch. *l. c. n. 34.* Suar. *l. c. n. 20.* Laym. *L. 4. sum. tr. 5. c. 13. q. 5.* Castrop. *l. c. p. 22. n. 1.* Barbof. *in c. fin. b. t. n. 9.* Molin. *l. c. D. 140. vers. cum ad votum* Pirh. *b. t. n. 204.* ex ea ratione, quòd vi professionis factae, & status assumpti obligatur solum ad permanendum in eodem, & nequaquam ad ingrediendum aliam religionem, casu quo in eo non permanerit, aut ab eo ejectus ad eundem regredi impediatur; quia emittens professionem non promissit religionem in genere, sed hanc solum, & nullam aliam pro quocunque casu, contrarium tamen tenentibus S. Bonavent. *in reg. S. Francisci l. c. q. 14. in fine.* Cordub. *in eadem reg. c. 2. q. 21. p. 3.* S. Antonin. *p. 3. tit. 3. c. 4. in fine.*

2. **R**esp. Secundo: sed neque Praelatus ejectum talem cogere potest absolute ad ingrediendum religionem aliam in eaque profitendum; cum professio in aliqua religione ob sui perfectionem debeat esse plenè voluntaria, seu libera; unde etiam licet invitus detradi possit in monasterium ob delicta sua ad agendam in eo perpetuè poenitentiam juxta *c. quoniam de simon.* non tamen cogi potest ad profitendum in illo, ita Nav. *l. c. n. 71.* Less. *l. c. n. 114.* Rodriq. *l. c. q. 30. a. 22.* Sanch. *l. c. n. 42.* Castrop. *n. 2.* Pirh. *n. 206.* Barbof. *l. c.* Wiestn. *n. 159.* Potest tamen justè ejiciendus sub disjunctione, vel conditione cogi ad aliam religionem ingrediendum, ita ut si conditionem acceptet, teneatur aliam ingredi, vel si non ingrediatur, aut ingressus tempore Novitiatu recedat, teneatur ad priorem redire, quippe non impletà conditione, sub qua solum fuerat à priore absolutus, seu dimissus; quia sic non compellitur ad aliam religionem ingrediendam, sed datur ei optio, ut vel ad aliam religionem transeat, vel ad suam emendatus redeat. ita Pirh. *l. c.* cum Sanch. *cit. n. 42. & 43.* ad modum praxis in societate usitatae, ubi scholasticis juxta *congreg. general. 7. Decretum. 18. §. 3.* legitimà causà non allegatà petentibus dimissionem ea concedi solet sub ea conditione, ut ad aliam religionem transeant, vel ad societatem redire teneantur, quin etiam sub disjunctione cogi potest ejectus à superiore ad illum ingressum, ut vel subeat t'remes aut carceres perpetuos, dum ad illam poenam justè damnandus, aut damnatus; cum tunc ingressus ille non proponatur

ad onus, sed ut beneficium, quo ab illa justa poena liberetur. Castrop. *l. c.* citatis Suar. *ubi ante c. 5. n. 20.* Sanch. *cit. n. 42. & 93.* Laym. *l. c. q. 5.*

3. **R**esp. Tertiò: potest tamen talis ejectus, dum per eum non stat, quò minus recipiatur ab ordine è quo ejectus est, liberè sine petita venia à superiore, à quo ejectus est, transire ad aliam religionem, etiam laxiorem. Nav. *L. 3. conf. 78. b. t. Rodriq. l. c.* Sanch. *l. c. n. 36.* Pirh. *n. 205.* Wiestn. *n. 161.* Castrop. *l. c. n. 3.* cum enim talis liberatus sit ab obedientia prioris Praelati, & observantis regulantibus religionis, è qua ejectus, potest absque ejus licentia, eoque etiam invito, manere in saeculo, multò magis sic ingredi potest aliam religionem, ut Sanch. *n. 37.* Addit tamen Castrop. non posse illum aliam religionem ingredi, quàm quam non potuisset ingredi seclusa expulsionione, nisi priùs propriae religioni ostendat se poenitentem, & emendatum, ut illi constet, per illum non stare, quò minus ad illam revertatur. quin etiam *n. 4.* talem recipi non posse in alia religione sine licentia sedis Apostolicae, nisi provincialis vel generalis literas testimoniales desuper deferat, ita tamen, ut propter eorum defectum ingressus ille non sit nullus, ut est ingressus alterius non ejecti, ut voluit Suar. & Rodriq. ab eo citati contra Sanch. *n. 39.* Sed solum sub obligatione praeccepti, ut fiat modo conveniente, manifestato nimirum superioribus statum ingredientis. Porro ut ejectus transeat legitimè ad aliam religionem, debet post exactum in ea annum probationis, annum in ea de novo profiteri, post quam professionem revocari amplius nequit à Praelato prioris suae religionis; quia jam desuit esse religiosus ejusdem superioris, posterioris religionis obstrictus. Pirh. *n. 205. in fine.* cum Sanch. *l. c. n. 38.*

Quaest. 864. An & qualiter in perpetuum ejecti maneant obstricti votis.

1. **R**esp. Ad primum: praeter jam dicta de eo sparsim in antecedentibus, ejectum in perpetuum votis substantialibus manere obstrictum; cum ejectio non sit absolutio à votis, maneatque ejectus verus religiosus, ex quo Praelatus inferior Papà non potest facere non religiosum, cum communi tenent Azor. *l. c. c. 16. q. 4.* Less. *l. c. n. 112.* Sanch. *l. c. n. 25.* Mirand. *tom. 1. q. 52. a. 5.* Pelliz. *tom. 1. tr. 8. c. 8. n. 29.* Pirh. *n. 196.* Barbof. *l. c. n. 10.* citatis insuper plurimis aliis.

2. **R**esp. Ad secundum: quod attinet ad observantiam, seu exercitium singulorum in particulari, primò certum est illum ad votum castitatis servandum eodem prorsus modo teneri, ac si ejectus non esset; cum enim materia hujus voti sit abstinentia à licito, & illicito concubitu, omnique actu venereo, & hæc non pendeant ab hoc vel illo statu, integrè etiam servanda in statu expulsionis. Castrop. *l. c. p. 23. n. 7.* Secundò paupertas servanda juxta exigentiam status, in quo talis ejectus est constitutus. unde cum status ille non exigit illum habere dominium, non potest appropriare sibi quicquam, seu tanquam proprium acquirere, aut possidere, quin & ne quidem usum fructum propriè talem, utpote consistentem in jure, habere, sed solum usum & administrationem rerum ad victum vestitum, & habitationem necessariorum, hunc usum & administrationem ei concedente religione expellente, vel potius Pontifice jure ipso, vel consuetudine inducta ei permittente, modò non sit usus pravus. ut Castrop. *n. 3.* Tertiò, quamvis obedientiae executio magna ex parte cesset respectu illorum; quia non habent superiores regu-